

Till

Naturvårdsverket

Diarienumr.: NV-01 123-19

Yttrande om

Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om hanteringsåtgärder för jätteloka och jättebalsamin

Fritidsodlarnas Riksorganisation, FOR, tackar för att vi har fått möjlighet att lämna synpunkter. FOR är en samarbetsorganisation för Svensk Trädgård, Koloniträdgårdsförbundet, Trädgårdsamatörerna och ytterligare 17 rikstäckande föreningar för fritidsodlare och representerar därmed 70 000 medlemmar. FOR är också en röst för alla 5 miljoner fritidsodlare i Sverige.

FORs generella synpunkter gällande konsekvensutredning, miljökonsekvensutredning och författningssamling:

Föreskrifterna avser att gälla för länsstyrelser och kommuner. Det framgår därför inte vad de kommer att betyda för privata markägare (trädgårdsägare). Vi tycker detta är en stor brist. Vilka krav kommer länsstyrelserna att ställas på privatpersoner som har invasiva främmande växter på sin mark? Kommer de t ex bli tvungna att göra en total utrotning av bestånd av jätteloka och jättebalsamin trots att de ligger i en del av landet där Naturvårdsverket gör bedömningen att dessa arter redan har stor spridning? Det kan röra sig om stora bestånd på vidsträckta marker och där spridningen från början kommer från allmän mark. Kostnaderna kan då bli mycket omfattande för privatpersoner trots att de inte själva har varit ansvariga för introduktionen.

Jättelokan har varit ett stort problem i flera decennier och det är ett omfattande bekämpningsarbete som nu läggs på länsstyrelserna. Problematiken med invasiva främmande arter kommer därtill växa liksom behovet av bekämpningsåtgärder. Vi ser därför att det är av yttersta vikt att den hortikulturella kompetensen hos länsstyrelserna stärks för att rätt bekämpningsmetoder väljs och utförs. Tidsschemat för när föreskrifterna ska träda ikraft, och åtgärder vara på plats enligt EU-förordningen, är därtill väldigt pressad. Vilket riskerar medföra att hanteringsåtgärdsplaner forceras fram och att arbetet inte kommer att ske optimalt.

Specifika synpunkter

Konsekvensutredning

Indelningen av landet i två hanteringsområden är en adekvat lösning. Där det norra hanteringsområdet har högre krav på utrotning av jättebalsamin och jätteloka. Men även inom detta område kan det finnas svårutrotade bestånd. Vi ser därför behov av en undantagsparagraf som ger länsstyrelserna möjlighet att besluta undantag från utrotningskravet i särskilt komplicerade fall.

Den ekonomiska beskrivningen brister eftersom den utelämnar viktiga uppgifter om ersättning till fårägaren. Exemplet är inte heller helt anpassat till svenska förhållanden. Fårbete är inte realistiskt på många platser i landet. Den ekonomiska beskrivningen borde vidare lyfta kostnader för rotgrävning/rotstickning och avslagning av blomställning (behöver ske flera gånger per säsong) och multiplicera med antal år som bekämpningen måste pågå.

Kostnadsanalyser för bekämpning behöver också göras för mindre ytor såsom privatträdgårdar och svårtillgängliga områden.

Resonemanget under punkt 10 *Kan föreskrifter få effekter för kommuner och landsting* upplevs som något motsägelsefullt. Föreskrifterna bedöms inte ge några direkta effekter för kommunerna. Samtidigt är kommunerna stora markägare som enligt EU-förordningen (och beskrivs under punkt 6) är ansvariga för att ta bort och minska spridning av invasiva främmande arter på sin mark. Detta betyder naturligtvis stora kostnader för enskilda kommuner. Förtydligande behövs.

Miljökonsekvensutredning

Uppgiften om jättelokans frööverlevnad kan diskuteras. Enligt EPPO:s standard (European and Mediterranean Plant Protection Organization) för jätteloka så är överlevanden minst 7 år. I miljökonsekvensbeskrivning uppges istället upp till 7 år. Detta har betydelse då det styr hur länge markägaren behöver planera för bekämpningsåtgärderna. Det finns även uppgifter att fröna kan överleva upp till 15 år under extrem torka.

Bekämpningsåtgärder kan bli ekonomiskt omfattande, exempelvis intill vattendrag som är en vanlig spridningsväg och där användning av glyfosat är förbjudet.

Det stämmer att glyfosat dödar all annan växtlighet som träffas vid besprutning. Använder man däremot manuell avstrykning eller injektor kan detta dock minimeras. Men dessa metoder är opraktiska och kostsamma när större markytor ska bekämpas.

Stockholm 2019-11-22

Inger Ekrem
Ordförande
Fritidsodlingens Riksorganisation

Ulf Nilsson
Sekreterare, AgrDr
Fritidsodlingens Riksorganisation